

Dnr KS-2021-326

§ 180. Yttrande angående remiss om SOU 2021:16 En väl fungerande ordning för val och beslutsfattande i kommuner och regioner

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Östhammars kommun yttrar sig över remissen enligt följande: ingen erinran mot förslagen i SOU 2021:16 *En väl fungerande ordning för val och beslutsfattande i kommuner och regioner*.

Ärendebeskrivning

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag om en väl fungerande ordning för val och beslutsfattande i kommuner och regioner. Syftet med uppdraget är att åstadkomma en valordning som är lätt att förstå, lätt att tillämpa och säkerställer representation från politiska minoriteter. Uppdraget syftar även till att tillförsäkra fortsatt goda möjligheter för ett effektivt och rättssäkert beslutsfattande i kommuner och regioner.

De områden som behandlas är automatiserat beslutsfattande, ordningen för val i kommun- och regionfullmäktige, tjänstgöringen för ersättare i fullmäktige, de kommunala jävsbestämmelserna samt kommunala föreskrifter.

Förvaltningens kommentarer

Automatiserat beslutsfattande – förslaget är att det ska bli möjligt att genom delegation uppdra åt en automatiserad beslutsfunktion att besluta på en nämnds vägnar ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Det innebär att en automatiserad beslutsfunktion ska kunna fatta beslut på delegation på samma sätt som en anställd kan fatta beslut på delegation idag. Skäl som lyfts att införa denna möjlighet är att använda tekniska möjligheter till effektivisering för att frigöra tid att ge bättre service till medborgarna samt att inte ha en skillnad mot staten där det redan finns automatiskt beslutsfattande inom en rad områden. Beslut som ska fattas av fullmäktige, beslut som inte får delegeras och beslut där det finns krav på t.ex. underlag som inte kan automatiseras (t.ex. adoptioner) kommer inte omfattas av möjligheten. De beslut som ligger närmast till hands att automatisera är de där man avgör om en förutsättning finns eller inte. Exempel på beslut som kan komma i fråga är plats i förskola och tillstånd att använda färdtjänst, se s. 92 i SOU:n. Nämnden som delegerar kommer ha ansvar för att följa upp och kontrollera, precis som nämnden har idag när den delegerar till en anställd. I och med att förslaget innebär en möjlighet att införa delegation med vissa avgränsningar till skydd för den enskilde (ingen skyldighet) ser förvaltningen inga skäl att invända mot ändringen. Det blir upp till kommunernas nämnder att avgöra om den vill behålla besluten hos sig, delegera till anställd eller delegera till automatiserat beslutsfattande.

Ordningen för val i kommun- och regionfullmäktige handlar om lagen (1992:339) om proportionellt valsätt (LPV) där inga större förändringar föreslås, det handlar snarare om att

Kommunstyrelsen

modernisera lagen som i stort sett är från 1913 och se till att det finns förarbeten för uttolkarna att vända sig till. Förvaltningens bedömning är att detta är positivt. En annan förändring är att om man använt LPV vid ett val och en ledamot avgår ska ny ledamot utses ur samma parti, snarare än ur listan. Detta för att bibehålla representationen i organet man väljer till. Förändringarna ska träda i kraft 1 juli 2022 enligt förslaget och kommer därmed användas efter valet till kommunfullmäktige 2022.

Tjänstgöringen för ersättare i fullmäktige handlar om skillnader mellan regionfullmäktige och kommunfullmäktige som främst rör regioner och kommuner som har flera valkretsar. Förslaget är att inte göra några ändringar. Östhammars kommun har endast en valkrets och skulle inte märka av några ändringar, förvaltningen har inga synpunkter på förslaget.

De kommunala jävsbestämmelserna föreslås bli enhetliga med förvaltningslagens för jävsgrunderna sakägar-, intresse- och närståendejäv, ställföreträdarjäv samt delikatessjäv. Övriga skillnader i jäv anpassas inte. Det rör sig till stor del om att ha samma ordalydelse men behålla relevanta skillnader.

Kommunala föreskrifter handlar om ett förslag till ändring som innebär att förvaltningslagens bestämmelser om överklagan tillämpas på vissa kommunala föreskrifter bl.a. enligt lagen om nämnder för vissa trafikfrågor. Förvaltningen har inget att invända mot detta.

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 25 augusti 2021.

Beslutsunderlag

Handlingar finns tillgängliga via [Regeringskansliets webbplats](#)

Beslutet skickas till

Finansdepartementet fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till sanja.moraca.roos@regeringskansliet.se märkt diarienummer Fi2021/01444 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Svaret **bör** lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.